

Полиција и државне службе безбедности могу се наћи у прилици да прате, снимају или прислушкују и политичаре ако то налажу разлози борбе против криминала или заштите државне безбедности, али то морају да раде у складу са законом.

Ако то чине из других разлога, у друге сврхе и ван законом предвиђене процедуре онда крше закон и врше кривично дело, каже за Данас адвокат Родољуб Шабић, бивши повереник за заштиту података о личности, коментаришући изјаву председника Републике Александра Вучића да и у Србији постоје „снимци који могу да буду искоришћени“, алудирајући на компромитујући снимак вицеканцелара Аустрије који је срушио Владу у тој земљи.

Према Шабићевим речима, снимање разговора било кога, па и политичара, допуштено је искључиво на основу одлуке суда. Међутим, како додаје, отвара се низ питања, чак и када су тајни снимци направљени у оквиру законске процедуре.

– Наиме, у случају да су потврдили сумње у некакву криминалну делатност снимци би требало да буду у разумном року искориштени за покретање и вођење одговарајућег кривичног поступка, да буду предмет обраде од стране тужилаштва и суда. А за случај да нису потврдили сумње требали би, у разумном року да буду уништени, каже Шабић.

Поступање мимо тог оквира, додаје Шабић, представљало би кривично дело за које је забрањена казна до три године затвора.

– Трајно чување тих „деликатних“ снимака без законом оправдане сврхе нема оправдања, а поготово је њихова употреба за сврхе компромитације или уцењивања, разуме се, недопустива. А јавно приказивање тих снимака је само за себе посебно кривично дело, тврди Шабић.

Уколико би се испоставило да обавештајне службе стварно имају компромитујуће снимке политичких противника, Момир Стојановић, бивши начелник Војно-безбедносне агенције и некадашњи председник скупштинског Одбора за контролу служби безбедности, не би био изненађен. Како каже за Данас, службе данас, уместо да служе виталним националним интересима, служе политичкој опцији на власти.

– Службе су инструментализоване и потпуно ван било какве цивилне, демократске контроле, каже Стојановић за Данас.

Део проблема је, према његовим речима, и то што је обавештајни сектор у Србији расцепкан, па испада „да сваки министар има своју службу“. Како наводи, Одељење за посебне истражне методе Управе криминалистичке полиције (УКП) предњачи када је реч о политичкој злоупотреби овлашћења.

– Они прате политичке противнике и критичаре режима, надзиру њихову комуникацију, уцењују... Сав компромитујући материјал који су објавили таблоиди долази управо од њих. Баве се свиме, осим борбом против организованог криминала. Ради се о јако опасној организацији, каже Стојановић.

Подсетимо, упитан да прокоментарише аферу у Аустрији, која је настала након што је објављен компромитујући снимак вицеканцелара Хајнс Кристијана Штрахеа, председник Вучић је казао да су то урадиле западне службе.

– Замислите да се тако нешто догодило у Србији. Зар мислите да не постоје разни снимци који могу да буду искоришћени? Верујте ми, изненадили бисте се. Јесу ли коришћени у последњих шест година? Ниједан. Наши људи добро раде свој посао, раде га професионално, а не овако непрофесионално као неке западне службе – рекао је Вучић.

(Данас)